

YVA –KUULUTUS

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (Kainuun ELY-keskus) ilmoittaa **Terrafame Oy:n Vesienhallinta -hankkeen** ympäristövaikutusten arviointiohjelman vireilläolosta. Kainuun ELY-keskus on hankkeessa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) mukainen yhteysviranomaisena. Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma ympäristövaikutusten arvioinnissa tarvittavista selvityksistä ja arviointimenettelyn järjestämisestä.

Vaasan hallinto-oikeus (VHO) antoi 28.4.2016 päätöksen koskien Nuasjärven purkuputkea ja Oulujoen ja Vuoksen suunnan vanhoille reiteille johdettavia vesipäästöjä. Nuasjärven purkuputkelle hallinto-oikeus määräsi Pohjois-Suomen aluehallintoviraston lupaa alhaisemmat, mutta toisaalta hallinto-oikeuden välipäätöstä korkeammat vuosittaiset sulfaattikiintiöt. Vanhojen purkureittien osalta VHO:n päätöksessä jätettiin voimaan nykyiset sulfaattikiintiöt. VHO:n päätöksellä kaikki luvat annettiin määräaikaisena vuoden 2018 loppuun saakka siten, että eri lupia koskevat hakemukset on jätettävä Pohjois-Suomen AVI:lle elokuun 2017 loppuun mennessä. Toiminnassa noudatetaan nykyisiä lupia siihen saakka kun korkein hallinto-oikeus on antanut lainvoimaiset lupapäätökset tai toiminnalle on saatu uudet luvat.

Vaasan hallinto-oikeuden päätös mahdollistaa kaivostoiminnan jatkamisen Terrafamen suunnitelmien mukaisesti, mutta se ei mahdollista kaivoksen ylimääräisten vesien purkamista suunnitellussa aikataulussa. Patoturvallisuuteen liittyvä riskitaso joudutaan pitämään tavoitetilaa korkeampana. Kun vesivarastoaltaita ei voida tyhjentää, ei myöskään vesienkäsittelysakkoja tai alalalueiden maaperää päästä käsittelemään tavoiteaikataulussa. Tästä johtuen myös vesienkäsittelyyn kuuluva valuma-alue pysyy useita vuosia nykyisen laajuisena, eikä kaivokselle sadantana kertyvää vesimäärää voida pienentää.

Terrafame pitää ympäristövaikutusten kannalta tarkoituksenmukaisena tyhjentää kaivosalueelle varastoidut ylimääräiset vedet nopeammassa aikataulussa kuin VHO:n päätös mahdollistaisi. Tämä tarkoittaa käytännössä, että Terrafame varautuu hakemaan Pohjois-Suomen AVI:lta suurempia sulfaatin päästökäytöitä kuin hallinto-oikeus määräsi. VHO linjasi, että päätöksessä määrättyä suurempi sulfaatin päästökäytäntö olisi edellyttänyt myös YVA-menettelyä. Tässä YVA-menettelyssä tarkastellaankin näin purkuvesien vaikutuksia Nuasjärvestä sulfaatin eri päästötasoilla kolmessa eri purkupaikkavaihtoehdossa. Lisäksi tarkastellaan eri kuormituskenaarioiden mukaisesti vaikutuksia vanhoilla purkureiteillä Oulujoen ja Vuoksen vesistöissä.

Arvioitavat vaihtoehdot

Vaihtoehto 0 (VE 0): Kaivostoiminta jatkuu niin, että voimassa on VHO:n päätöksen mukaiset päästökäytöt ja haitta-aineiden pitoisuusrajat. Toiminnassa joudutaan mahdollisesti suorittamaan lisäjuoksuja vanhoille purkureiteille keväisin.

Vaihtoehto 1a (VE 1a): Kaivostoiminta jatkuu niin, että kolmelle ensimmäiselle vuodelle purkuputkelle asetettu sulfaattikiintiö on 30 000 t/v ja vanhoille purkureiteille noin 5 000 t (vanhoille reiteille johdettava vesi- ja kuormitusmäärä voi tarkentua YVA-prosessissa tehtävien mallinnusten aikana). Neljännessä vuodesta alkaen purkuputkelle asetettu sulfaattikiintiö on 15 000 t/v ja van-

hoille purkureiteille noin 5 000 t. Sulfaatin osalta sallittu pitoisuusraja ensimmäiset kolme vuotta on 4 000 mg/l, jonka jälkeen sallittu pitoisuusraja on 2 000 mg/l.

Vaihtoehto 1b (VE 1b): Kaivostoiminta jatkuu niin, että kolmelle ensimmäiselle vuodelle purkuputkelle asetettu sulfaattikiintiö on 15 000 t/v ja vanhoille purkureiteille 15 000 t. Neljännessä vuodesta alkaen purkuputkelle asetettu sulfaattikiintiö on 15 000 t/v ja vanhoille purkureiteille 5 000 t. Sulfaatin osalta sallittu pitoisuusraja ensimmäiset kolme vuotta on 4 000 mg/l, jonka jälkeen sallittu pitoisuusraja on 2 000 mg/l.

Vaihtoehto 2 (VE 2): Kaivostoiminta ajetaan alas. Alasajovaihe kestä noin 5 – 7 vuotta. Vesien johtamistarpeen arvioidaan olevan nykyistä suurempi bioliuotuksen haihdunnan hiipuesssa ja veden malmiin sitoutumisen loppuessa. Syksyn 2016 aikana laaditaan kaivoksen sulkemissuunnitelma, jonka perusteella arvioidaan juokсутustarve ja siitä aiheutuva kuormitus.

Vaikutustarkkailussa huomioidaan nykyisen purkupaikan lisäksi kaksi uutta purkupaikkaa Nuasjärvässä (alustavasti Rimpilänsalmi ja Petäisenniska)

Arviointiohjelma nähtävillä

Arviointiohjelma on nähtävillä mielipiteiden ja lausuntojen esittämistä varten 23.8. - 3.10.2016 seuraavissa paikoissa:

Kainuun ELY-keskus, Kalliokatu 4
Kajaanin kaupungintalo, Pohjolankatu 13
Kajaanin kaupunginkirjasto, Seminaarinkatu 15
Sotkamon kunnanvirasto, Markkinatie 1
Sotkamon kirjasto, Markkinatie 1
Paltamon kunta, Vaarankyläntie 7
Sonkajärven kunta, Rutakontie 28
sekä internetissä osoitteessa: www.ymparisto.fi/terrafamevesienhallintaYVA

Arviointiohjelmasta voi esittää mielipiteitä ja antaa lausuntoja kirjallisesti toimittamalla ne Kainuun ELY-keskukseen 4.10.2016 mennessä sähköpostitse kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi tai postitse: Kainuun ELY-keskus, PL 115, 87101 Kajaani, käyntiosoite Kalliokatu 4. Osoitteessa www.ymparisto.fi/terrafamevesienhallintaYVA on mielipidelomake, jonka voi täytettynä palauttaa Kainuun ELY-keskukselle.

Kainuun ELY-keskus yhteysviranomaisena antaa kuulemisen jälkeen oman lausunnon arviointiohjelmasta hankkeesta vastaavalle. Lausunnossa esitetään samalla yhteenveto annetuista muista lausunnoista ja mielipiteistä. Lausunto julkaistaan internetissä ja pidetään nähtävänä edellä mainituissa paikoissa.

Yleisötilaisuus

Hankkeen yleisötilaisuus pidetään to 8.9.2016 klo 18 alkaen Kajaanin kaupunginkirjastolla (Seminaarinkatu 15). Tilaisuus on kaikille avoin.

Lisätietoja

Hankkeesta: Terrafame Oy, ympäristöpäällikkö Elina Salmela p. 040 569 9274, Kestävän kehityksen johtaja Veli-Matti Hilla p. 040 569 9906, etunimi.sukunimi@terrafame.fi

YVA-menettelystä: Kainuun ELY-keskus, asiantuntija Joni Kivipelto, p. 0295 023 904, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Kajaanissa 23.8.2016

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus